

В памет на геолога и приятеля Стойно К. Желев

3. 12. 1926—16. 02. 1994 г.

Улисани в ежедневието си, преди две години ние просто не намерихме време да отбележим загубата на Стойно Желев. Това трябваше да стане на страниците на списанието на Българското геологическо дружество, на което той отдаде много професионални сили, искрени желаниа и голяма човешка обич. В това списание са отпечатани и няколко от неговите статии, предимно в съавторство с П. Мандев, И. Начев, И. Монахов, Г. Георгиев.

Стойно е роден в с. Златина, Провадийско. Завършва гимназия в Провадия и закърмен с любов към земята решава да посвети живота си на агрономството. Случайна среща с И. Монахов на варненската гара, както в приказките, го изпраща вместо в Пловдив в Аграрния факултет, на колекторските курсове в с. Приселци. След курсовете работи в Комплексната българо-съветска експедиция, търсеща нефт и газ в Североизточна България, а от 1951 г., вече зрял момък и с препоръка от С. Петухов и А. Палий, постъпва в Софийския университет. С отлична диплома на геолог и тема „Геоложки строеж на южната част на Девненската структура и перспективността ѝ за нефт и газ“ през 1956 г. той се връща във Варна, в най-известното тогава в страната геологопроучвателно предприятие. В бригадата на д-р А. Атанасов в картира Източния Предбалкан, а след това самостоятелно ръководи картирането в Еленско. Работи в геоложкия отдел, а от 1962 г. е началник на същата бригада. Година по-късно е преместен в Михайловград, в Северозападната бригада, където участва пряко в овладяването на фонтан и ръководи проучването на Чиренското газокондензатно находище. Заедно с Б. Мононов създават истински геологопроучвателен център с чудесна школа в Берковица, който работи в тази част на страната и открива няколко нефтени и газови находища. На базата на Чиренското находище се поставя началото на голямата химия във Враца.

През 1976 г. С. Желев се връща отново във Варна като заместник-директор на своето предприятие и се опитва да възроди неосъществените стари идеи за търсене на нефт и газ там. Работи до пенсионирането си и почтено отстъпва поста си на по-младите колеги.

Стойно Желев в водеше активен професионален живот. Административната работа никога не го откъсна напълно от живия геоложки труд. Посещава Ленинград, Москва, Париж, Краков и Варшава, Львов като специалист, за обмяна на опит в нови области на геологопроучвателната дейност, за работа върху съвместни изследователски теми, с доклади на конференции. Уреждаше теренни срещи на своите колеги-проучватели и учени от Университета, ВМГИ и БАН. С проф. П. Мандев и проф. И. Начев в направи филм и посвети много сили от живота си на Варненските побити камъни — една перла на българската природа, застрашена от съвременно техногенно разрушаване.

Стихията на Стойно беше живата геоложка практика. Публикуваше малко, но е автор на много производствени доклади. В името на тази стихия през 1960 г. отклонява поканата на акад. Е. Бончев за аспирантура в Геологическия институт на БАН, но по същото време прави сериозни наблюдения в големи шлифи върху карбонатните пукнатинни колектори, определяйки за първи път в страната параметрите на този нов тип природни нефтени резервоари. Стойно беше последователен и краен оптимист в нефтогазосносна перспективност на Варненския и Провадийския край. Той имаше и щастието да прекара целия си професионален живот със съпругата и колежката си Цветана Желева, която остана до него завинаги и навсякъде. В техния дом — във варненската барака, в Михайловград геологията заемаше първо място. Този дом се оказва пълен и с книги, между които всичко най-добро, отпечатано през годините на професионалния живот. Книгите им са в ръцете на по-младите колеги. Стойно и Цвета отгледаха и двама големи синове, единият от които е свързан с професията на родителите си. Домът на Желеви е бил винаги с отворени врати за всички.

Стойно Желев беше тих и скромнен човек, предразположен към всички, отзивчив колега, професионално предан, родолюбив и милеещ за геологията; направил всичко според силите си за нейното развитие, процъфтяване и обществено признание. Неговият живот е добър пример за идващото поколение, което ще работи за осъществяването на неговите професионални и човешки идеали.

*Васил Въчев, Анна Въчева
Геологически институт на БАН*